

**Angajoqqaarsiat aamma ilaqutariit oqilisaasut meeqqanut paarisaminnut
ilaqutaangitsut minnerpaamik 25-nik ukioqalereersimasarnissaat
aalajangersaaffigeqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut**

(Saqqummiisoq: Inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaq suliaqarnermi kingullermik ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Malik Berthelsen, Siumut

UKA 2011-mi ulloq 19. oktober siullermeerinerup kingorna siunnersuut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit sukumiinerusumik suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarnikkut kissaatigaa meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaanut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiussinissaannut tapersiisoqassasoq, taamaalilluni angajoqqaarsiat aamma ilaqutariit oqilisaasut minnerpaamik 25-nik ukioqalereersimanissaannik piumasaqaammik aalajangiisoqassasoq, ilaqutaasunut imaluunniit eqqarliusunut inissiineq pineqanngippat.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siunnersuut pillugu siullermeerinermi siunnersuut isumaqatigiissutigineqanngilaq.

Naalakkersuisut tunngaviatigut siunnersuut akuersaarpaat, peqatigitilluguli erseqqissaatigalugu ukiut, akisussaassuseqarneq inerisimanerlu imminnut ataqatigiittuaannanngimmata.

Inuit Ataqtigiit siunnersuutip tunngavimmigut isumaa aamma akuersaarpaat, oqaatigalugulu ilaqtariit paarsisuusut aamma ilaqtariit oqilisaasut inerisimasuunissaat iluamillu ingerlaaseqarnissaat qulakkiissallugu pingaaruteqartoq.

Siumup siunnersuut taamak iluseqartillugu tapersersinnaanngilaat. Siumut isumaqarpoq angajoqqaarsiat inerisimassusaat aamma akisussaassuseqarnissamut piareersimanerat kommunimi nalilivigineqartarnissaa pisariaqartoq, angajoqqaarsianilu pissutsit taakkua ukiunut aalajangersimasunut killiliinermut sanilliullugit pingaarnerusut.

Demokraatit angajoqqaarsiat minnerpaamik 25-nik ukioqalereersimanissaannut killiliinissamik siunnersuut tapersersinnaavaat, taamaalillutik angajoqqaarsiat perunganerup akisussaassuseqarnerullu saniatigut inuttut ilaatigut misilittagaqariissammata.

Atassut isumaqarpoq ilaqtariit paarsisartut pingaarnertut pitsaassusaat tassaassasoq ilaqtariit inuttut killiffimmini suliassamik tiguisinnaanerat. Atassut isumaqarpoq ilaqtariit oqilisaasut angajoqqaarsiatut akisussaaffimmik tigusinissaminnut aamma piukkunnaatillit ukiunik killiliinikkut mattunneqartariaqanngitsut.

Tamanna tunngavigalugu siullermeerinninnermilu oqallinneq innersuussutigalugu, siunnersuutip suliarineqarnerata ingerlateqqinneqarsinnaanera Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit aallartinneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Suliassaqarfimmi maleruagassat atuuttut

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu suliassaqarfimmi maleruagassat atuuttut misissorsimavai.

Pingaarnertut maleruagassaliorneq 2003-mi upernaakkut inatsisiliortunit aalajangersarneqartumi Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi taassumalu kingusinnerusukkut allannguutaani allassimavoq. Inatsisartut peqqussutaanni ilaqtariit oqilisaasut akuerineqarnissaat pillugu aalajangersakkanik annertunerusunik aalajangiinissamut Inatsisartut Naalakkersuisunut piginnaatitsippat. Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq

pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 32-mi, 14. december 2006-imeersumi Naalakkersuisut annertunerusumik aalajangersakkanik aalajangersaapput.

Ilaqutariinnut paarsisussanut nalinnaasunut inatsisitigut piumasaqaatit Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussummi taaneqartumi § 17-miipput. Tassani allassimavoq siullermik **paarsinissamik akuersissuteqartariaqartog** – ilaqutariit paarsisussatut ilaqutariinngorsinnaassappata, ilaqutariit paarsinissamik akuersissummik pigisaqassapput. Paarsinissamik akuersissut allaganngorsimassaaq. Paarsinissamik akuersissut ilaqutariit paarsisut kommuniannit tunniunneqassaaq.

Ilaqutariinnut inuussutissarsiutigalugu paarsisartunut aamma namminerisamik aaqqissuussilluni paarsisartunut immikkut maleruagassanik atuuttoqarnera maluginiarneqarpoq. Taamaattorli paarsinissamut akuersissutit pillugit allaganngorlugi aalajangersakkat inatsimmut nassuiaatit immikkut ittut malillugit ilaqutariinnut inuussutissarsiutigalugu paarsisartunut aamma namminerisamik aaqqissuussilluni paarsisartunut inissiinerni atuupput. Namminerisamik aaqqissuussilluni inissiinermi paarsinissamik akuersissut, paarsinissaq qaammatit pingasut sinnerlugit sivisussuseqarpat aatsaat piumasarineqarpoq.

Meeqqanut ataasiakkaanut tamanut ilaqutariinni paarsisuniittussanut, paarsinissamik akuersissut tunniunneqartassaaq.

Tamatuma saniatigut paarsinissamik akuersissuteqannginnermi inatsisitigut piumasaqaatit suut pigineqassanersut ataatsimiititaliap misissorsimavai.

1) Pinerluuteqarsimanermut nalunaarsuiffimmit takussutissiat

Paarsinissamik akuersissummik qinnuteqartoq, kiisalu qinnuteqartup aappaa imaluunniit inooqataa pinerluuteqarsimanermut nalunaarsuiffimmit takussutissiamik takutitsissaaq. Inatsisartut peqqussutaanni peqqussutip oqaasertarpiaani pinerluuteqarsimanermut nalunaarsuiffimmit pissutsit suut ilaqutariit paarsisussat paarsinermik akuersissummik pinissaannut itigartitsissutaasinnaanersut annertunerusumik aalajangerneqarsimanngilaq.

Inatsisartut peqqussutaanni immikkut nassuiaatini taamaattoq allassimavoq, pinerluuteqarsimanermut nalunaarsuiffimmit paasissutissat tunngavigalugit qinnuteqartunik ataasiakkaanik kommuni aalajangersimasumik naliliisassasoq. Nassuiaatinili erseqqissaatigineqarpoq inuit persuttaasimanermut, kinguaassiuutitigut atornerluineranut, pissutsinillu allanik attuumassuteqartunik eqqartuussaasimasut, nalinginnaasumik paarsinissamik akuersissummik tunineqarsinnaangitsut.

Tamanna ataatsimiititaliap taamaalilluni ima paasissavaa, paarsisinnaanermik akuersissut persuttaanermik imaluunniit kinguaassiuutitigut atornerluineranik eqqartuussaagaluarluniluunniit aalajangersimasumik nalileereernikkut pinngitsoorneqassasoq naatsorsuutigineqarsinnaanngitsaq.

Pinerluuteqarsimanermut nalunaarsuiffimmit takussutissiamik piumasaqaammut atatillugu aalajangersakkamut nassuiaatit immikkut nassuiaatini ima allassimapput:

"Paasinarsisimappat paarsinissamik akuersissummik qinnuteqartoq taassumaluunniit aappaa / inooqataa allagartamik pillagaasimanermik imaqanngitsumik takussutissiisinnaanngitsut, kommuni ataasiakkaani naliliissaaq paarsinissamik akuersissummik tunisisoqarsinnaanersoq. Pillagaasimanermi allagartamiippat qinnuteqartoq inoqatiminut persuttaasimasoq imaluunniit persuttaanissamik sioorasaarisimasoq, kinguaassiutitigut atornerluisimasoq assigisaannilluunniit pissutsinik ittoqartoq, nalinginnaasumik paarsinissamik akuersissummik tunniussisoqartariaqanngikkaluarpoq. Akerlianilli pineqartup meeqqerinissaanik piukkunnarunnaarsitsinngitsut pissutsit allat pineqarpata, suliami allaaserineqassaaq paarsinissamik akuersissummik tunniussinnginnermi kommuni qanoq eqqarsaatersorsimanersoq."

Taamani Inatsisartuusut Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutiminni ilaqutariit paarsisartut akuerineqarnissaannik annertunerusunik aalajangersakkanik aalajangiinissamut Naalakkersuisunut pisinnaatitsippat, tamannalu Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 32-imi, 14. december 2006-imeersumi timitalerneqarpoq, tassani kapitali 4-mi ilaqutariinnik paarsisartunik akuersisarneq pillugu annertunerusunik aalajangersakkat takuneqarsinnaapput. Nalunaarummi pineqartumi § 13, imm. 4-p malitsigaa ilaqutariinni paarsisussani najugaqartut arlaat inummut navianaateqarsinnaasumik pinerluuteqarsimappat akuersissuteqartoqarsinnaanngitsuq.

Ilaqutariinni paarsisartuni najugaqartut arlaat allatut pinerluuteqarsimanermik eqqartuunneqarsimappat, nalunaarummi tassani § 13, imm. 5 naapertorlugu ilaqutariit ilaqutariittut paarsisartut akuerineqarsinnaassappata, eqqartuunneqarnermit minnerpaamik ukiut tallimat qaangiutereersimassapput.

Ataatsimiititaliap paasisinnaavaa, Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 32-imi, 14. december 2006-imeersumi §§ 13, imm. 4-mi aamma 13, imm. 5-imi aalajangersakkat meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi tunngavissaqanngitsut.

Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkami pinerluuteqarsimasunut nalunaarsuiffimmit takussutissiaq, qinnuteqartumut taassumalu aappareratarsinnaasaanut imaluunniit inooqatigeratarsinnaasaanut taamaallaat piumasagaataavoq. Nalunaarusiami § 13, imm. 4-mi tamanna ilaqutariinni paarsisartuni inunntut tamanut atuuttussatut annertusineqarpoq.

Kiisalu ilaqutariinni paarsisartuni najugaqartut arlaat inummut ulorianaateqartumik pinerluuteqarsimasutut eqqartuunneqarsimappat paarsisinnaanermut akuersissutip tunniunneqarsinnaannginnera nalunaarutip § 13, imm. 4, oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersarneqarpoq. Paarsisinnaanermut akuersissutip tunniunneqarsinnaaneranik tunngaviusumik naliliinissamut kommunep akisussaatinneqarnera, Inatsisartut peqqussutaannik avaqqussineruvoq. Aammattaaq nalunaarusiaq inatsisiliortut aalajangersagaannut matumami naapertuutinngilaq, tassami pissutsit ilaqutariit paarsisinnaassusaannik atorunnaarsitsisinnaasut nalunaarutip inatsisitigut tunngaveqannginnermigut annikillilermagit.

Nalunaarummi § 13, imm. 5-mi aalajangersarneqarpoq, *ilaqutariinni paarsisussani najugaqartut akornanni allatut pinerluuteqarsimasunik pineqatissiisoqarsimappat, pineqaatissiinermit minnerpaamik ukiut tallimat qaangiussimappata aatsaat ilaqutariit paarsisussat akuerineqarsinnaapput.*

Nalunaarusiami § 13, imm. 5 Inatsisartut peqqussutaanni aalajangikkamik aamma qaangiivoq, taannalu peqqussummi tunngavissaqanngilaq.

Inatsisit Atortinneqarnerannut ataatsimiititaliap ulloq 9. april 2008-mi allagaqaammini, taamani Naalakkersuisut siulittaasuannut tamanna ilisimatitsissutigisimagaa, kiisalu nalunaarut Inatsisartut peqqussutaannut nalimmassarneqassanersoq imaluunniit Inatsisartut peqqussutaannut allannguutissatut siunnersuutigineqassanersoq pillugu utertitsivigineqarnissaminik noqqaasimagaluarnera ataatsimiititaliap maluginiarppaa.

Inatsisit Atortinneqarnerannut ataatsimiititaliap saaffiginninneranit taaneqartumit ukiut sisamat qangiunneranni pissutsit inatsisitigut tunngavissaqanngitsut allannguuteqarsimangitsut ataatsimiititaliap paasisinnaavaa.

Tunngaviit ajornartorsiutigineqartutut taaneqartut pillugit kiisalu pissutsit soq aaqinneqarsimanginnerat pillugu nassuiaammik tunngaviusumik tigusaqarnissani ataatsimiititaliap kaammattuutigaa

2) Ilaqutariinni paarsisussani perorsaanissamut aamma peqqinnissamut pissutsit Meeqqat inuusuttullu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 17, imm. 2, oqaaseqatigiit aappaanni allassimavoq, *ilaqutariit paarsisussat angerlarsimaffianni pissutsit perorsaanissamut aamma peqqinnissamut tunngatillugu isumannaatsuunersut kommunalbestyrelsi naliliissaaq.*

Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit § 17-imut nassuiaatini ilaqutariit paarsisartut angerlarsimaffianni perorsaanissamut aamma peqqinnissamut tunngatillugu pissutsit nalilerneqarneranni annertunerusumik suut pineqarnersut takuneqarsinnaanngilaq.

Tamannali Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 32-imi, 14. december 2006-imeersumi § 13, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq, tassami tassani aalajangerneqarmat, *ilaqutariinni paarsisussani najugaqartut tamarmik qaammatit 3-it inorlugit pisoqaassusilimmik peqqisutsikkut nalunaarummik saqqummiussaqaassapput taamatullu akuersissuteqarnerup nalaani angerlarsimaffimmi tunillaassuuttunik nappaateqartoqassanani.*

Ataatsimiititaliap isumaqarpoq nassuiaatip ilusilersorneqarnera peqqussummi aalajangersakkanut naleqqiullugu isornartoqartoq, peqqussummiluunniit pissutsit tamakku pillugit maleruagassat tamakkiisuunngikkaluarpata.

Peqqinnissamut pissutsit pillugit piunasaqaatit kiisalu pissutsit allat paarsisinnaanermut akuersissuteqarnermut tunngassuteqaratarsinnaasut qanoq erseqqissaavigineqarsinnaanerisa

nutarterinermi tulliuuttumi isumaliutigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kajumissaarutigineqassaaq.

Piomasagaatit pillugit malittarisassat atuuttut misissoreerlugit ilaqutariittut paarsisartutut akuerineqarsinnaanermut ukiut minnerpaaffilerlugit akuersissuteqarnissamut tunngavissaqannginnera kiisalu taaneqartut saniatigut annertunerusumik piomasagaateqannginnera ataatsimiititaliap paasisinnaavaa.

Ilaqutariinnik oqilisaasunik suliassa qarfiup misissorneqarnera

Siunnersuutip siullermeerneqarneratali nalaani Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisup ilaqutariit paarsisartut pillugit suliassa qarfimmi sukumiisumik misissuineq aallartinneqassasoq akissuteqaammi nalunaarutigaa. Inatsisit annertunerusumik nalilerneqarnissaat kiisalu ilaqutariittut paarsisartutut akuerineqarsinnaanermut piomasagaatit atuuttut sukaterneqarnissaasa pisariaqartinneqarnerat tamatumani siunertaralugu.

Ilaqutariit paarsisartut pillugit suliassa qarfiup tamanit ilisimaneqarnerata killeqarnera nassuerutigalugu, UKA 2011-p nalaanili siunnersuummik suliap ingerlaqqinnissaanut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisup ilaqutariinnik paarsisartunik misissuineru utaqqineqassasoq Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamit inassutigineqarpoq.

Ulloq 20. juni 2012-imi ilaqutariinnik paarsisartunik misissuineq tamanut saqqummiunneqarpoq, immikkullu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarluni.

Misissuinermi kaammattuutit 40-it tunniunneqarput. Misissuinerup eqikkarnera isumaliutissiisummut uunga **ilanngussaq 1-itut** tapiliunneqarpoq.

Misissuinerup ingerlanneqarsimanera ataatsimiititaliap naammagisimaarpaa, kaammattuutillu 40-t Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisumit qanoq malitseqartinniarneqarnerat pillugu nassuiaammik ataatsimiititaliap piaartumik kissaateqarpoq.

Aaqqissuussinikkut aqutsinikkullu ajornartorsiutit arlallit misissuinermi qulaajarneqarput, kiisalu ajornartorsiorfiusut tamakkua pillugit piaarnerpaamik aaqqissuussaasumik Naalakkersuisut kommuninik pingaarnertut suleqateqarlutik aallartitsissasut ataatsimiititaliap kaammattuutigaa.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissaaleqinerup malitsigisaanik meeqqat inuusuttullu amerlasuut ilaqutariinnut paarsisartunut inissinneqartarnerisa misissuinermi taaneqarnera ataatsimiititaliap annertuumik ernumanartutut isigaa. Kommunit iliusaanni aningaasaqarnikkut isumaliutit ilanngullugit qanoq annertutiginersut misissuinermi qulaajarneqanngillat. Meeqqat inuusuttullu eqqortumik piffissaatillugulu inissinneqartarnerannut kommunit aningaasaqarnerat akimmisaartitsissanngitsoq ataatsimiititaliap tassunga atatillugu erseqqissaatigissavaa. Meeqqap atugarissaarnera

peroriartorneralu eqqarsaatigalugit allamik periarfissaqanngippat, meerarlu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartariaqarpat, meeqqap pisariaqartitai aallaaviussapput.

Siunnersuutip matuma aappassaaneerneqarnissaanut Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoq kommunit qanoq eqqortumik piffissaatillugulu inissiisarnerannut, aningaasaqarnek pissutigalugu aaqqiissutinik ajornernik toqqaanngikkaluarluni qanoq qulakkeerisoqassanersoq Inatsisartunut nassuiaassasoq qinnuigineqarpoq.

Ilanngullugu nunatsinni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissat pisariaqartitat amerlassusaat qulakkeerneqarsimanersut kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik immikkut ittunik pilersitsinissamut tigussaasunik pilersaaruteqarnersoq nassuiaatigineqassaaq.

Ilaqutariinnik paarsisartunik susassaqrarfiup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik susassaqrarfiimmud qanittumik attuumassuteqarnera ataatsimiititaliap erseqqissaatigissavaa, tamannalu pillugu 2011-mi februaarimi misissuinermik nalilersuinermillu sukumiisumik saqqummiussisoqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik aamma ilaqutariinnik paarsisartunik susassaqrarfiup iluani malitseqartitsilluni suliniutit, meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut inuiaqatigiinnit isumassorneqarnerat pitsaanerpaanngortinniarlugu naalackersuinnikkut ataatsimoortumik siunniussat oqimaaqatigiissillugit ataqatigiissarneqassapput ineriartorteqqinneqarlutillu.

Meeqqat inuusuttullu ilaqutariinnut paarsisartunut inissinneqartartut taamak amerlatiginerinut tunuliaqutaasutut suut pissutaanersut misissuinermi annerusumik minnerusumilluunniit qulaajarneqarput. Inissiisarnerup pisariaqartinneqarneranut isumaginninnermik sumiginnaaneq aamma imigassamik ajornartorsiutit annerpaamik pissutaasutut isigineqarput.

Isumaginninnermik sumiginnaaneq atonerluinerlu pinaveersaarniarlugit suliniutit annertunerusumik immikkoortiternissaannut ilusilersorneqarnissaannullu pisariaqartitsineq, isumaginninneq pillugu naalackersuinnikkut suliani uppernarsaatit ilagaat. Najukkami, nunap immikkoortortaani kiisalu nuna tamakkerlugu.

Suliniutit inissiinerillu kingusinaarlutik pisarnerat misissuinerup ajoraluartumik takuteqqippaa.

Siusissukkut pissusissamisoortumillu iliuuseqartarnissamik nunami naalackersuinnikkut ataatsimoorussamik siunniussat **malinneqassapput**, siunniussallu malersorneqarnissaat timitalerneqarnissaallu Naalackersuisut kommuninik qanimut suleqateqarlutik uummaarissumik pingaarnersiullutillu ataavartumik qulakkiigassaraat.

Ilaqutariinnik paarsisartunik suliassaqrarfiimi misissuinerit ilisimasanillu katersinerit annertunerusut ilassutaasullu siunniissami piumasarineqartariaqartutut isigineqarput. Ilaqutariinnik paarsisartunik suliassaqrarfik pillugu ilisimanngisagut suli annertupput. Assersuutigalugu misissuinermi ilaqutariinnut paarsisussanut namminerisamik inissiisarnek ilanngunneqanngilaq.

Aammattaq kommunini ataasiakkaani tunngaviatigut paasissutissat aamma paasissutissat paasiuminartut, assigiiartumik sanilliuqqarsinnaasumillu pissarsiariniarnerisa ajornakusoornerat misissuinerimi tikkuarneqarportaaq. Taamaalilluni meeqqat ilaqutariinnut paarsisartunut inissineqarsimasut qassiunersut, tassunga ilanngullugit inissinerni piffissat sivilissusaat pillugit paasissutissat tamakkiisumik misissoruminaattarput. Kiisalu inissinerit pereersut pillugit misissuinerit nalilersuinerillu ingerlanneqarsimangillat, soorlutaaq meeqqanut inuusuttunullu siornatigut inissineqarsimasunut kommunip attaveqannginnera (malinnaannginnera) Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap ulloq 20. juni 2012-imi ataatsimiinnerani tamanna uppernarsarneqartoq.

Ulloq 20. juni 2012-imi Ilaqutariinnik paarsisartunik misissuinerup saqqummiunneqarnerani meeqqat paaqutarineqartut ataasiakkaat piffissap ingerlanerani imaluunniit inissineqarnerup nalaani suliamik isumaginnittunik qassinik peqarsimanersut pillugit ilisimasat annertunerusut amigaataanerat aamma ataatsimiititaliamut uppernarsarneqarpoq.

Soorunami tunngaviusumik ilisimasat taamaattut pissarsiarineqarsinnaannginnerat nassaarineqarsinnaannginneralluunniit naammaginangilaq.

Naalakkersuinikkut suliniutit pitsanngorsarnissaat siunertaralugu misissuinerit, nalilersuinerit ilisimasallu pisariaqarput.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu ataatsimiititaliap ilaqutariinnik paarsisartunik suliaasaqarfimmi misissuinerinik annertunerusunik ingerlatsinissaannik aallarnisaanissaannillu kaammattuut Naalakkersuisunut matumuuna ingerlateqqippaat.

Ilaqutariittut paarsisartutut akuerisaasinnaanermut ukiut pillugit piumasaqaat

Siunnersuummi matumani apeqqutaasoq pingaarneq tassaavoq ilaqutariittut paarsisartutut imaluunniit ilaqutariittut oqilisaasutut akuerisaasinnaanermut, eqqarlinut inissinertut taaneqartartut eqqarsaatigissanngikkaanni, piumasaqaatit allat saniatigut minnerpaamik 25-nik ukioqalereersimanissamik killiliineq atuutissanersoq.

Siunnersuut taamatut iluseqarluni ataatsimiititaliamilu amerlanerussuteqartunit akerlilerneqarani akuersissutigineqassappat, taava ilaqutariit inuusuttut ingerlalluurtut piumassuseqarluartullu, inersimasullu akisussaassuseqartut, assersuutigalugu 24-nik ukiullit, ilaqutariittut paarsisartutut akuerineqarsinnaanerit mattunneqassaaq.

Ataatsimiititaliaq siunnersuuteqartumut apeqquteqarsimavoq, aappariit imaluunniit inooqatigiit, aappaa 25-it ataallugit aappaalu 25-it sinnerlugit ukioqarpat ilaqutariittut paarsisartutut akuerineqarnissaannut siunnersuutikkut mattunneqassanersut, imaluunniit taamaattoqartillugu ukiut pillugit piumasaqaataasunit immikkut akuersissuteqartoqarsinnaanersoq.

Siunnersuuteqartup erseqqissaatigaa, siunnersuut taamatut isikkoqarnermini imatut paasineqassasoq angajoqqaarsiap aappaata kisimi minnerpaamik 25-nik ukioqarnissaa pisariaqartoq.

Aammattaaq ataatsimiititaliaq siunnersuuteqartumut apeqquteqarsimavoq, ilaqutariittut nalinginnaasumik paarsisartut aamma ilaqutariinni inissiinerni akuersissuteqartarnerit assigiinngissuteqartarnissaasa siunnersuutikkut kissaatigineqarnera soq aalajangiusimaneqarnerisq. Assersuutigalugu ilaqutariit paarsisartut 22-nik aamma 24-nik ukiulinnik aappallit piukkunnaatillit eqqarlinut inissiinerni ilaqutariittut paarsisartut soq akuerineqarsinnaappat, kisiannili ilaqutariittut paarsisartut nalinginnaasut akuerineqarsinnaanatik, naak paarsisinnaanermut piumasaqaatit allat malinneqaraluartut?

Siunnersuuteqartup oqaatigaa eqqarlinut inissiinermi ilaqutariinnut paarsisartunut inissiinermut sanilliullugu allaanerussutaasoq tassaammat eqqarleriit akunnerminni inissiineranni ilaqutariinni qanittumik attaveqatigiinneq avatangisillu attatiinnarneqartarnerat.

Ilaqutariit paarsisartut paarsinermilu pissutsit allat

Ilaqutariinnik paarsisartunik suliassa qarfimmik misissuinerup takutippaa angajoqqaarsiat ataatsimut isigalugit ukioqqortulaartut. Angutisiat agguaqatigiissillugu 54-nik ukioqartarput, arnarsiallu agguaqatigiissillugu 50-nik ukioqartarlutik. Ilaqutariinnik paarsisartunik oqilisaasunillu naammattunik pissarsiniartarneq siunertaralugu ataatsimut isigalugu inuttassaaleqisoqartarnera misissuinerup aamma takutippaa. Angajoqqaarsiat amerlanersaat piffissaq tamaat suliffeqarput, kiisalu namminneq qitornaqarlutik ernutaqarlutillu, tamannalu meeqqanik inuusuttunillu qanoq ittunik paarsaqarsinnaanerannut soorunami killiliisarluni.

Tamanna nuna tamakkerlugu ilaqutariit paarsisartut naammattunik amerlassusillit qulakkeernissaannut siunissami arlalinnik unammilligassa qarpoq.

Ukiut pillugit piumasaqaateqartoqarpat piumasaqaateqartoqanngikkaluarpalluunniit ilaqutariinnik paarsisartunik suliassa qarfiup ataatsimut isigalugu nukittorsarnissaata qulakkeernissaanik suliqaarnissaq ataatsimiititaliami isumaqatigiissutigine qarpoq.

Ilaqutariinnik paarsisartunik pikkorissaanissamut neqeroorutit nukittorsaavigineqassapput aqqissuunneqarlutillu. Ilaqutariinnik paarsisartunik pikkorissaanerit nukittorsaavigineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaasalu naalackersuinikkut kissaatigineqarnerat pissutigalugu, tamatumalu saniatigut ilaqutariit paarsisartut paarsinermi suliassat pillugit peqqissaartumik paasitinneqartarnissaannut, meeqqat inuusuttullu pillugit inatsiseqarnerup aqqissuuteqqinnissaani taamatut nukittorsaanerup qanoq ilanngunneqarsinnaanera naalackersuinikkut ataavartumik isumaliutissaavoq.

Ilaqutariinnik paarsisartunik akuersissuteqartariaaseq nalinginnaasumik sukateriffigineqassaaq, taamaalilluni angajoqqaarsiat eqqortut meeqqat/meeraq naleqquttoq paariniassammassuk. Ilaqutariit paarsisartut meerarsiallu akornanni **tulluarsaanerup** qulakkeerneratigut inissiinerit pitsaasuunissaat kiisalu meerarsiaasut ilaqutariillu paarsisartut akornanni illuatungeriittumik pissarsinissaq pisuunnguallannissarlu qulakkeerneqassaaq. Meeqqap inissineqartup kiisalu ilaqutariit paarsisartut akornanni tulluariittoqarnerisq pillugu naliliiniarnermi qitornarsiap kiisalu angajoqqaat paarsisartut ukiuisa assigiinngissusaat tigussaasumik isiginiassallugu piviusorsioruusinnaavoq. Ilaqutariinnut paarsisartunut kommunini siunnersortit allanit pingaernerutittariaqagaat tassaapput angajoqqaarsiat ukiui. Ilaqutariit piginnaasaat allat suugaluarpatalluunniit, paarsisinnaanermut akuersissuteqarnermi ukiut imminerminni tigussaasumillu naleqqutinngitsutut soorunami oqaatigineqarsinnaapput.

Assersuutigalugu naalungiarsummik inissiineq meeraaneq tamaat atuuttussatut nalilernerqarpat, meeqqap paarineqartup meeraanerani angajoqqaarsiat sanngiillisinnaanerisa imaluunniit toqkkut qimagussinnaanerisa ilimanassusaannik millisaanissaq imminermini siunertaavoq.

Taamaalilluni qitornarsiap aamma arnarsiap (ataatarsiap) ukiuisa nikingassusaasa ukiut 40-it aamma 45-it qaangersimassanngikkaat najoqqutarikannerneqarsinnaavoq. Ataatsimiititali tamanna tunngaviusumik maleruagassatut atuutilernissaa suliniutiginianngilaa, kommunilli tigussaasumik nalilersuineranni ilaatinneqarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut pissutsini aalajangersimasuni angajoqqaat paarsisartut ukiutigut naleqqutinngippata, qitornarsiap 14-it aamma 17-it akornanni ukiullip taakkununga inissinneqannginnissaa pisinnaavoq.

Meeqqat inuusuttullu pillugit peqqussummi ilitsersuut ataatsimiititaliap ilisimaaraa, isumaqarporlu ilitsersuummi, assersuutigalugu immikkoortoq 10.1-imi, pinerluuteqarsimanermik nalunaarsuiffimmit takussutissamik piunasaqaat inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq eqqaassanngikkaanni, paarsinissamik akuersissuteqannginnermi pissutsit suut kommuninit pingaartinneqassanersut ajunngilluinnartumik allaaserineqarsimasut. Apeqqut tassaavoq suliassaqarfimmi inatsisiliornissami pissutsit arlallit tamakku ilanngunneqarsinnaanersut. Tamanna inatsimmi pisinnaatitsissutit aalajangersakkat ataqqillugit inatsisitigut imaluunniit nalunaarummi itisiliilluni erseqqissaallunilu pisinnaavoq.

Meeqqat Illersuisuata AG-mi pingasunngornermi 26. september 2012-imi meeqqamik pinerliisimannnginnermut uppernarsaatit pillugit allaaserisaa ilanngunneqartoq ataatsimiititaliap siunnersuummik matuminnga suliaqarnerminut atatillugu eqqumaffigaa.

Pinerluuteqarsimanermut uppernarsaatinut naleqqiullugit meeqqamik pinerliisimannnginnermut uppernarsaatit assigiinngissutaat ilaatigut tassaavoq unioqqutitsinerit pinerliisimannnginnermut uppernarsaatiniikkunnaareersut ilaasinnaammata.

Siunnersuummik matuminnga kiisalu ilaqutariinnik paarsisartunik akuersissuteqarsinnaanermut piunasaqaatinik maleruagassanik sulianillu ingerlatseriaatsinut tunngatillugu suliaqarnermi, meeqqat inuusuttullu pillugit peqqussutinik aaqqissuusseqqinnissami, ilaqutariinni paarsisartuni inoqutaasunit tamanit meeqqamut pinerluuteqarsimannnginnermut uppernarsaat piunasaqaataassanersoq Naalakkersuisunit naliliivigineqarnissaa ataatsimiititaliap isumaa naapertorlugu naleqquttuavoq.

Paarsinermut atatillugu meeqqamik pinerliisimannnginnermut uppernarsaatinik pissarsinissamut tunngasumik siunnersuutip uuma aappassaaneerqarneranut Naalakkersuisut naliliinerugallartumik saqqummiussissasut ataatsimiititaliap qinnutigaa.

Pikkorissaanerit ingerlanneqarnissaat qulakkeerniarlugu naalakkersuinikkut kissaateqarnerup malitsigisaanik, inatsisip aaqqissuuteqqinneqarnissaanut atatillugu ilaqutariittut paarsisartutut, ilaqutariittut tapersersortitut oqilisaasutulluunniit paarsinissamut akuersissuteqarsinnaanermut

pikkorissarnerit pinngitsoorani ingerlatassat piumasaqaataanissaat tigussaasumik isumaliutigineqarsinnaavoq.

Ilaqutariinnik paarsisartunik suliassaqarfimmik misissuinerup saqqummiunneqarnerani, tassungalu atatillugu eqqartuinermi, iliuusissatut pilersaarutinin inatsisitigut piumasaqaataasunik suliaqarnermi, suli ajornartorsiuteqarnera ataatsimiititaliap maluginiarpa. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq suliassaqarfimmi maleruagassat tunngaviatigut erseqqilluinnartut, Ilaqutariinnullu susassaqarfimmi qaqugukkulluunniit Naalakkersuisuusup inatsisitigut iliuusissatut pilersaarutit pillugit inatsisip malinneqarnissaa eqqumaffigissagaa sakkortuumik piumaffigalugu.

Ukiutigut pinngitsoorani piumasaqaateqarnissaq pillugu isumaliuutit allat

Ukiutigut pinngitsoorani piumasaqaateqarnissaq pillugu siunnersuutip matuma sularineqarnerani, kiisalu ilaqutariittut paarsisartutut akuersissummik pissarsinissamut piumasaqaatit atuuttut naliliivigineranni, ataatsimiititaliaq arlalinnik isummersuuteqarsimavoq.

Pisuni ataasiakkaani ukiutigut minnerpaamik killiliinikkut angajoqqaatut paarsisartutut akuersissuteqarnissamut pissutissaqarluarsinnaavoq, akerlianilli ukiutigut killiliinerup taamak ittip inuit ataasiakkaat qitornarsianut aalajangersimasunut angajoqqaatut paarsisartutut akuerisaanissamut naleqqukkaluartut mattussinnaavai. Taamaattumik isummat assigiinngitsut naapiffeqarsinnaaqullugit siunnersuutip qanoq qasukkarneqarsinnaanera ataatsimiititaliap isummersorfigisimavaa.

Ataatsimiititaliap isummersornerata kingunerisaanik **ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut tassaasut Inuit Ataqtigiit, Demokraatit aamma Atassutip**, allannguutissatut siunnersuut imaattoq saqqummiuppaat:

Meeqqat inuusuttullu pillugit Inatsisartut peqqussutaata atuuttup allangortinneqarnissaanik, taamaalilluni ilaqutariittut paarsisartutut akuerineqarsinnaanermut, ilaqutariit paarsisartut imaluunniit ilaqutariinni paarsisartuni aappaasup minnerpaamik 25-nik ukioqalereersimanissaata piumasaqaataanissaanik siunnersuummik saqqummiussinissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Taamaattorli pingaarnertut malitassaq, pissutsit akuersinissamut naleqquppata, tamanna aalajangersimasumik saneqqunneqarsinnaavoq. Eqqarleriinni inissinerni ukiutigut piumasaqaat atuutissanngilaq.

Ataatsimiititaliap inassutai

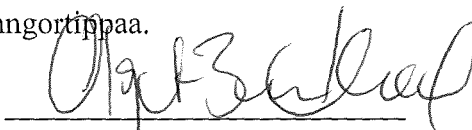
Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Tassaasut Inuit Ataqtigiit, Demokraatit aamma Atassutip allannguutissatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa inassutigaat kiisalu siunnersuutip siulliup itigartitsissutigineqarnissaa inassutigalugu.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Siumumeersut siunnersuut pillugu ima oqaaseqarput:

Angajoqqaarsiaq 18-nik ukioqalereersimasussaavoq. Soorunalimi nalilersuisussat piukkunnassuseq inerisimassuseq annertunerpaamik aallaavigalugu aalajangiinissamut toqqammaviliisussaavoq tamannalu naatsorsuutigineqartuartaqartoq Siumut isumaqarpoq. Taamaalilluni naapertuilluar-tumik immikkoortitsinngitsumillu periuseqartumik ingerlatsisoqarnissaanik malitassaq malinneqar-tussaalluni, tamannalu kommunalbestyrelsemi ilaasortanit peqqussutikkut qulakkeersimaneqa-reermat peqqussummeereersoq allanngortissallugu siunnersuutaasoq toqqammavigalugu pissutissa-qalersitsinngilaq. Taamaattumik Siumumit allannguutissat siunnersuut qanillattorfigissalluguluunniit pissutissaqarsorinngilagut. Aammalu ukiunik killiliiniarnermi ilaquataasunut atuutinnginnissaanik 25-it ataallugit ukiullit ilaquttami meeraannut angajoqqaarsiaanissaminnut piukkunnarsimassappata taava soq ilaqutarinngisamik meeraannut angajoqqaarsiaanissaminnut piukkunnassanngillat. Tamanna assigiinngisitsinerummat angisooq Siumumit akuersaarsinnaanngilarput. Taamatut oqaaseqarluta allannguutissat siunnersuutaasoq Siumumit itigartikkipput matumuuna erseqqissaatigaarput.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut qulaani taaneqartut tamanna tunuliaqutaralugu allannguutissat siunnersuutip kiisalu siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaat inassutigaat.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Olga P. Berthelsen,
Siulittaasoq

Debora Kleist

Isak Hammond

Astrid Fleischer Rex

For - Knud Kristiansen

Ruth Heilmann

Malik Berthelsen